

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL V. G. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO

2018 m. rugpjūčio 1 d. Nr. 242-316

Vilnius

Lietuvos bankas gavo V. G. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2017 m. sausio 4 d. Nelaimingų atsitikimų draudimo taisyklių Nr. 53 (toliau – Taisyklės) pagrindu šalys sudarė Nelaimingų atsitikimų draudimo sutartį Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – Draudimo sutartis), kuria nuo 2017 m. sausio 5 d. iki 2018 m. sausio 4 d. buvo apdrausti turtiniai interesai, susiję su pareiškėjo (apdraustojo) mirtimi ir (arba) sveikatos sutrikimu (trauma) dėl nelaimingo atsitikimo.

2018 m. sausio 3 d. pareiškėjas pranešė draudikui apie 2017 m. lapkričio 11 d. įvykį: pareiškėjas paslydo ir nukrito nuo laiptų, dėl to stipriai susitrenkė dešinės kojos kelio sąnarį.

2018 m. sausio 4 d. draudikas užregistravo pareiškėjo pranešimą ir pradėjo įvykio aplinkybių tyrimą. Draudikas taip pat nurodė pareiškėjui, kad šis turėtų pateikti gydymo įstaigos išrašą, kuriame būtų nurodyta tiksli diagnozė ir taikytas gydymas.

2018 m. sausio 5 d. pareiškėjas pateikė draudikui 2018 m. sausio 2 d. radiologinio tyrimo vertinimo išvadą, kurioje nurodyta: „Medialinio menisko kūno ir užpakalinio rago plyšimas, lokaliai parameniskinės cistelės. Šlaunikaulio lateralinio krumplio F2 zonoje nei blaudnikaulio lateralinio krumplio T3 zonoje bei girnelės lateralinio falceto srityje II laipsnio chondromaliacijos zonos.“

2018 m. sausio 8 d. draudikas kreipėsi į pareiškėją ir paprašė pateikti papildomus dokumentus: traumos faktą ir datą įrodantį pirminį medicinos dokumentą ir epikrizę iš stacionaro, patvirtinančią menisko artroskopinę operaciją. Atsižvelgdamas į prašymą, pareiškėjas pateikė draudikui papildomus medicinos dokumentus.

2018 m. sausio 31 d. draudikas informavo pareiškėją, kad iš pateiktų medicinos dokumentų matyti, kad pareiškėjui diagnozuotas „dešiniojo kelio medialinio menisko kūno ir užpakalinio rago plyšimas“. Draudiko teigimu, vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, draudimo išmoka dėl kelio menisko plyšimo arba įplyšimo mokama, kai šis sužalojimas yra „patvirtintas operuojant“, tačiau pareiškėjas tokio patvirtinimo nepateikė, todėl nėra pagrindo pripažinti įvykį draudžiamuoju.

2018 m. kovo 6 d. pareiškėjas pakartotinai kreipėsi į draudiką, pateikdamas chirurgo išvadas dėl patirtų sužalojimų, tačiau draudikas dar kartą nurodė nesutinkantis įvykio pripažinti draudžiamuoju, nes nėra duomenų, kad diagnozė buvo „patvirtinta operuojant“.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu atsisakyti pripažinti įvykį draudžiamuoju, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką su prašymu išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą. Pareiškėjas teigia 2017 m. lapkričio 10 d. paslydęs, nukritęs nuo laiptų ir patyręs traumą. Kadangi pareiškėjas yra apdraustas Draudimo sutartimi, draudikas turi pripažinti įvykį draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas dėl pareiškėjo kreipimesi nurodytų aplinkybių ir reikalavimo pagrįstumo. Draudikas teigia, kad draudimo išmoką jis įpareigotas mokėti tik tuo atveju, kai įvyksta įstatymuose ar draudimo sutartyje įtvirtintas draudžiamasis įvykis (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnio 1 dalis), be to, draudimo sutartimi suteikiama apsauga nėra absoliuti ir draudikas turi teisę nustatyti draudimo apsaugos ribas – įvykius, kurie laikomi draudžiamaisiais ir nedraudžiamaisiais. Draudiko nuomone, aplinkybės, neatitinkančios draudžiamąjį įvykių požymių, taip pat ir draudimo sutartyje iš anksto išvardyti nedraudžiamieji įvykiai nėra pagrindas draudimo išmokai mokėti.

Atsiliepime nurodoma, kad Taisyklių Specialiųjų sąlygų 12.1 papunktyje yra numatyta, kad draudimo išmoka skaičiuojama pagal Priedą Nr. 1, kurio 93 punkto c dalyje įtvirtinta, kad draudimo išmoka dėl kelio menisko plyšimo arba įplyšimo mokama, kai šis sužalojimas yra „patvirtintas operuojant“. Draudiko teigimu, iš pareiškėjo pateiktų medicinos dokumentų matyti, kad menisko sužalojimas nebuvo „patvirtintas operuojant“, todėl konstatuotina, kad, vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, nėra tenkinama Taisyklėse įtvirtinta draudimo išmokos dėl kelio menisko plyšimo arba įplyšimo mokėjimo sąlyga. Atsižvelgdamas į tai, draudikas prašė Lietuvos banko pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija), 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą, Lietuvos bankas vertina pateiktus įrodymus ir tuo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad ginčas tarp šalių kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti pripažinti įvykį (kelio menisko sužalojimą) draudžiamuoju ir mokėti pareiškėjui draudimo išmoką pagrįstumo.

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad, vadovaudamasi Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu sutarčių laisvės principu, šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti sutarties sąlygas ar jos turinį, t. y. nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jeigu tai neprieštarauja imperatyvioms įstatymo normoms, o pagal CK 6.189 straipsnio 1 dalį, teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią.

Pareiškėjas su draudiku sudarė savanorišką Draudimo sutartį, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse turi teisę savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinis teismas yra konstatavęs, kad draudimo sutartimi suteikiama apsauga – įsipareigojimas mokėti draudimo išmoką įvykius draudžiamajam įvykiui – nėra absoliuti, todėl draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Kasacinio teismo praktikoje taip pat pažymėta, kad draudimo taisyklės yra standartinės, bendros sąlygos paprastai taikomos visiems draudėjams, sudarantiems atitinkamos draudimo rūšies sutartį su tuo pačiu draudiku, o draudimo liudijime nurodomi ne bendri, bet konkrečią sutartį individualizuojantys duomenys (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. kovo 10 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-143-313/2016*).

Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse (standartinėse sąlygose), tiek draudimo liudijime aptartose individualiose sąlygose. Draudimo taisyklėse nustatomi atvejai, kurie laikytini draudžiamaisiais įvykiais, taip pat kurie tokiais nelaikytini. Taigi draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjį įvykių fakto nustatymu (Civilinio kodekso 6.987 straipsnis) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012*). Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėjui nustatytas „medialinio menisko kūno ir užpakalinio rago plyšimas“, todėl,

sprendžiant, ar įvykis laikytinas draudžiamuoju, turėtų būti įvertinta, ar draudimo Taisyklėse minėta trauma laikoma draudžiamuoju įvykiu, dėl kurio draudikui kyla pareiga išmokėti draudimo išmoką.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 dalyje nustatyta, kad draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Taisyklių Bendrųjų sąlygų 1.18 papunktyje draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip „draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriama įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką“. Pagal Taisyklių Specialiųjų sąlygų 10.1 papunktį, draudžiamuoju įvykiu laikoma apdraustojo trauma, nurodyta Taisyklių priede Nr. 1, o šiame priede nenurodytos traumos, be kita ko, laikomos nedraudžiamaisiais įvykiais (Taisyklių Specialiųjų sąlygų 11.1 papunktis). Taisyklių priede Nr. 1 yra pateikta draudimo išmokos dydžio nustatymo lentelė, kurios 93–94 punktuose nurodyti draudžiamieji įvykiai, susiję su kelio sąnario pažeidimu, ir nurodyta draudimo išmokų už tokius įvykius apskaičiavimo tvarka. Pažymėtina, kad priedo Nr. 1 93 punkto c dalyje įtvirtinta, kad draudžiamuoju įvykiu laikomas „kelio menisko plyšimas arba įplyšimas patvirtintas operuojant“. Pažymėtina, kad ši Taisyklių nuostata yra aiški ir suprantama, todėl, Lietuvos banko nuomone, nėra pagrindo jos aiškinti plačiau. Priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami draudiko prisiimti įsipareigojimai.

Įvertinus tai, kad tarp šalių nėra ginčo dėl tinkamo supažindinimo su Draudimo sutarties sąlygomis, laikytina, jog šalys aiškiai ir nedviprasmiškai susitarė, kad draudiko pareiga išmokėti draudimo išmoką dėl kelio menisko plyšimo arba įplyšimo atsiranda tik tuomet kai yra tenkinama papildoma sąlyga – plyšimas arba įplyšimas „patvirtintas operuojant“. Kitu atveju kelio menisko plyšimas arba įplyšimas laikytinas nedraudžiamuoju įvykiu.

Kaip minėta, draudikas nurodė negavęs iš pareiškėjo jokių duomenų, kuriais remiantis būtų galima laikyti, kad pareiškėjo kelio menisko sužalojimas (diagnozė) buvo „patvirtintas operuojant“. Kita vertus, pareiškėjas, grįsdamas savo reikalavimą, pateikė Lietuvos bankui medicinos dokumentų išrašą, taip pat ambulatorinio gydymo apskaitos kortelės ir radiologinio tyrimo vertinimo kopijas. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtuose dokumentuose yra nurodytos traumos patyrimo aplinkybės, laikas, vieta, diagnozė (S83.7 („kelių kelio struktūrų sužalojimas“) pagal TLK-10-AM diagnozių klasifikaciją) ir kitos medicininio gydymo aplinkybės, tačiau nėra duomenų, patvirtinančių, kad pareiškėjo patirta trauma buvo gydyta operuojant arba diagnozė patvirtinta operacijos metu. Atvirkščiai, iš pareiškėjo pateiktos radiologinio tyrimo vertinimo kopijos matyti, kad menisko trauma buvo patvirtinta atlikus dešiniojo kelio sąnario magnetinio rezonanso tomografiją, o ne operuojant.

Akcentuotina, kad Taisyklių priedo Nr. 1 93 punkto c dalyje yra aiškiai nustatyta, kad draudimo išmoka mokama tik tada, kai apdraustajam asmeniui įvykusi trauma – menisko plyšimas ar įplyšimas – atitinka minėtoje nuostatoje nustatytą būtinąjį įvykio pripažinimo draudžiamuoju požymį, t. y. jei kelio menisko plyšimas ar įplyšimas yra „patvirtintas operuojant“. Remiantis ginčo šalių pateiktais duomenimis bei Draudimo įstatyme ir Taisyklėse įtvirtinta draudžiamąjo įvykio samprata, taip pat aplinkybe, kad Lietuvos bankui nebuvo pateikta duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad pareiškėjo patirta trauma buvo patvirtinta operuojant, darytina išvada, kad draudiko sprendimas įvykį pripažinti nedraudžiamuoju yra pagrįstas, o pareiškėjo reikalavimas – atmestinas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo V. G. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui

neskundžiamas. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis turi teisę dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Kredito ir mokėjimo paslaugų priežiūros skyriaus
viršininkė, pavaduojanti Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Renata Babkauskaitė